

Vergaderjaar 1990-1991

21 607

Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 (aanpassing aan de achttiende btw-richtlijn en enige andere wijzigingen)

Nr. 7

EINDVERSLAG

Vastgesteld 15 maart 1991

De vaste Commissie voor Financiën¹ heeft kennis genomen van de memorie van antwoord, die de leden van de P.v.d.A.-fractie nog aanleiding heeft gegeven tot het stellen van enkele vragen. De commissie acht de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid indien de regering deze vragen tijdig zal hebben beantwoord.

Algemeen

De leden van de P.v.d.A.-fractie wilden bij dit eindverslag de brieven van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMD) en van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, welke laatste adhesie betuigt met de brief van de eerstgenoemde, die pas na indiening van het voorlopig verslag aan de vaste Commissie voor financiën zijn gezonden, betrekken.

De leden van de P.v.d.A.-fractie stelden vast dat de achttiende btw-richtlijn niet de gevoelens van het Europese Parlement weerspiegelt. Het Parlement had geadviseerd nagenoeg alle overgangsbepalingen van de zesde btw-richtlijn te schrappen met ingang van 1990 door bijlagen E en F te laten vervallen. De Commissie is daarin vergaand meegegaan en heeft haar voorstel gewijzigd; de Raad heeft die wijzigingen evenwel weer geheel teruggedraaid. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen waarom Nederland aan die opstelling van de Raad heeft meegewerkt en in hoeverre en bij welke gelegenheid de regering het Nederlandse Parlement heeft geïnformeerd over dat voornemen. De leden van de P.v.d.A.-fractie constateerden dat hun vragen in het voorlopig verslag naar de aard van de nog resterende afwijkingen in het Nederlandse systeem van de zesde btw-richtlijn en naar de belangen die bij het opheffen van die afwijkingen voor Nederland op het spel staan, niet zijn beantwoord.

Evenmin is in de memorie van antwoord ingegaan op de vraag naar de Nederlandse opstelling bij het in EG-verband opheffen van de overgangsbepalingen in de zesde richtlijn die deze afwijkingen nog legitimeren. Deze terughoudendheid in het verstrekken van precieze informatie staat niet op zichzelf; in de schriftelijke voorbereiding van het recente wetsvoorstel over de BTW voor rechtskundige diensten werden dergelijke

¹ Samenstelling:

Leden: Koning (VVD), voorzitter, Van Houwelingen (CDA), Schutte (GPV), De Korte (VVD), Tommel (D66), Linschoten (VVD), Paulis (CDA), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), G. H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), ondervoorzitter, Smits (CDA), Reitsma (CDA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Van der Vaart (PvdA), G. de Jong (CDA), Ybema (D66), A. de Jong (PvdA), Kersten (PvdA).
Plv. leden: Van Rey (VVD), Leers (CDA), Van Dis (S.G.P.), Van Erp (VVD), Groenman (D66), Weisglas (VVD), Gerritse (CDA), Schoots (PvdA), Rosenmöller (Groen Links), Hillen (CDA), Van Traa (PvdA), Wolters (CDA), Van de Camp (CDA), Schartman (CDA), De Leeuw (CDA), Van Zijl (PvdA), Verspaget (PvdA), Van Iersel (CDA), Wolffensperger (D66), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA), Van Otterloo (PvdA).

lijke vragen evenmin beantwoord. De staatssecretaris heeft in het plenaire debat over dat wetsvoorstel echter toegezegd hierover alsnog schriftelijke informatie te verstrekken. Deze leden drongen met klem aan op een behoorlijk overzicht terzake. Voorzover zij konden nagaan heeft de regering de Kamer nimmer in detail en volledig geïnformeerd over de verschillen die thans nog bestaan tussen de zesde btw-richtlijn en het Nederlandse systeem of over de verschillen tussen de Nederlandse tariefindeling en hetgeen de Commissie op dit punt heeft voorgesteld en over de Nederlandse inzet op elk van die punten. Wel is de Kamer in 1988 globaal geïnformeerd over de budgettaire gevolgen; zo zou de harmonisatie van de grondslag ongeveer f 400 miljoen opleveren (naar zij aannamen het gevolg van de opheffing van de overgangsbepalingen) en zou een conform de toen voorliggende Commissie-voorstellen gewijzigde Nederlandse tariefindeling tot plussen en minnen leiden met een saldo van ongeveer f 50 miljoen. Zij stelden thans prijs op een volledige, puntsgewijze bespreking van alle verschillen in grondslag en tariefindeling tussen de meest recente Commissie-voorstellen (inclusief opheffing van alle overgangsbepalingen zesde btw-richtlijn) en het Nederlandse systeem, met een raming van de budgettaire consequenties per verschilpunt, alsmede van de voorlopige inzet van Nederland wat betreft het accepteren van het opheffen van al die verschilpunten, danwel het wijzigen van de Commissie-voorstellen op die punten.

De leden van de P.v.d.A.-fractie constateerden dat de achttiende btw-richtlijn in bijlage E en in bijlage F van de zesde btw-richtlijn aanmerkelijk meer punten schrapte dan in het wetsvoorstel terugkeren. Zij vroegen te bevestigen dat op al die andere punten Nederland reeds in de pas loopt met de hoofdregel in de zesde btw-richtlijn.

Deze leden vroegen vervolgens naar de huidige stand van zaken met betrekking tot het verslag dat de Europese Commissie ingevolge de achttiende richtlijn vóór 1 januari 1991 had moeten indienen bij de Raad opdat deze over de overblijvende afwijkingen voor die datum een besluit had kunnen nemen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie constateerden dat de regering toegeeft dat zij geen wettelijke basis had om op twee onderdelen van het wetsvoorstel vooruit te lopen bij resolutie. Verwezen wordt naar een algemene bestuursbevoegdheid die de bewindsleden van Financiën zouden hebben om van de wet af te wijken, wat reflexieve wettoepassing wordt genoemd in de memorie van antwoord. Dit leerstuk was deze leden niet bekend en ze waren er ook nog niet in geslaagd dit in een handboek staatsrecht terug te vinden. Wellicht kan de regering hen aan een verwijzing helpen. Zij wilden zelf een onderscheid maken tussen de twee gevallen. Het eerste geval betreft het beëindigen van de BTW-heffing op het vermogensbeheer door beleggingsinstellingen. Ingevolge de achttiende btw-richtlijn diende dit per 1 januari 1990 te geschieden. De richtlijn komt op dit punt, gelet op de formulering, naar hun inzicht rechtstreekse werking toe, waarop de instellingen zich in rechte zouden kunnen beroepen indien Nederland BTW had trachten te heffen na die datum. Is deze opvatting juist? In dat geval formaliseert de resolutie slechts nationaal wat materieel al gold, waarvoor zij begrip konden hebben, zij het dat het te betreuren is dat niet tijdig een wetsvoorstel ter implementatie is ingediend. De Kamer zou daarover geïnformeerd moeten zijn, aldus deze leden. Bij welke gelegenheid is dit laatste gebeurd?

Het tweede geval betreft het toepassen van het verlaagde tarief op commercieel verkochte blindengeleidehonden, waar de wet – kennelijk – het algemene tarief vereist. Deze bestuursdaad konden zij niet billijken indien deze niet op een wettelijke bevoegdheid is te herleiden. Voorzover zij konden nagaan is de Kamer ook niet geïnformeerd over deze daad of over de daartoe voorgenomen wetswijziging. Zij vroegen de regering

deze aspecten nader toe te lichten. Is nog op andere punten bij resolutie of anderszins uitdrukkelijk afgeweken van een fiscale wet? Zo ja, op welke punten?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen of is overwogen de diensten van dierenartsen onder het verlaagde in plaats van het algemene tarief te brengen. Zij vroegen in dit verband een reactie op het pleidooi van KNMD voor het verlaagde tarief en de daarvoor aangevoerde argumenten. Kan daarbij worden ingegaan op de voorstellen van de Europese Commissie voor de tariefgroep-indeling van deze diensten en de opstelling van de lidstaten terzake? Voorts vroegen zij of kan worden tegemoet gekomen aan het verzoek van KNMD om de omzetbelasting die per 1 januari 1992 nog drukt op roerende en onroerende investeringen in één keer in 1992 als aftrek voorbelasting in aanmerking te nemen. Welk budgettair belang zou hiermee gemoeid zijn?

Budgettaire aspecten

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden kennisgenomen van de berekening van de hoogte van de BTW-druk van forfaitair belaste landbouwers (bijlage bij de memorie van antwoord). Zij merkten allereerst op dat volgens de memorie van antwoord een berekening met recentere gegevens reeds gemaakt zou moeten zijn. In het laatste kwartaal 1990 zou de btw-voordruk immers over de drie daaraan voorafgaande jaren, dus over 1987 tot en met 1989, berekend moeten zijn. Zij vroegen die berekening te geven. Zij constateerden voorts dat uit de weergegeven berekening over 1986 t/m 1988 volgt dat de voordruk 4,45% (over prestatie exclusief BTW: 4,65%) is, terwijl het forfait thans 4,90% is (over prestatie exclusief BTW 5,15%).

Moet hieruit nu worden afgeleid, zo vroegen zij, dat ten onrechte een verschil bestaat van ca. 0,45%-punt tussen het feitelijke en het toelaatbare forfait hetgeen een budgettair nadeel van ongeveer 165 miljoen voor de Staat zou betekenen? Zo ja, waarom wordt dit niet onmiddellijk gecorrigeerd? Is over deze zaak al gesproken met de Europese Commissie, daar wellicht EG-voorschriften worden overtreden hetgeen ook negatieve invloed heeft op de aan de EG toekomende eigen middelen? Merkwaardig is vervolgens dat in het wetsvoorstel wordt voorgesteld het forfait met 0,1%-punt verder te verhogen, hetgeen 37 miljoen kost, waar het thans kennelijk reeds 0,45%-punt te hoog is. Zij vroegen de regering een nadere motivering van de voorstellen in het licht van het voorgaande.

Zij vroegen voorts wat precies de betekenis is van de door de EG toegestane afronding op een half procent van het forfait. Gaat het hier om een afronding naar boven of beneden; mag dit uitsluitend op een heel of half procent uitkomen (dus bijv. 4,9% mag slechts naar 4,5% of 5,0%) of gaat het om een marge (bijvoorbeeld 4,9% mag 4,9 blijven zolang werkelijke voordruk maximaal 0,5%-punt hoger of lager is).

De leden van de P.v.d.A.-fractie constateerden dat in de beoordeling van het landbouwforfait een ander uitgangspunt wordt gekozen wat betreft het doorberekenen van de BTW dan in de berekening van de budgettaire gevolgen van de BTW-heffing op de prestaties van dierenartsen aan particulieren. In het laatste geval wordt aangenomen dat de dierenartsen de BTW voor eigen rekening nemen; zij blijven hun klanten 190 miljoen in rekening brengen evenals in de situatie dat ze van BTW vrijgesteld waren. Volledige doorberekening van de BTW zou een extra opbrengst van ruim 5 miljoen opleveren. Voor de prestaties aan landbouwers wordt daarentegen volledige doorberekening van 18,5% aangenomen. Kan deze inconsistente werkwijze worden gemotiveerd?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de gegevens op basis waarvan is vastgesteld dat de BTW-plichtig geworden dierenartsen jaarlijks een vooraf trek van 31 miljoen zouden kunnen claimen en hoe de berekening van dit bedrag tot stand is gekomen. Zij konden er geen vrede mee hebben dat in de berekening van het landbouwforfait geen rekening is gehouden met de omvang van de prestaties van dierenartsen aan de bio-industrie, die niet mag worden meegenomen in het forfait en naar hun mening toch relatief aanzienlijk zal zijn. Kan hierop nader worden ingegaan, kwantitatief en in elk geval kwalitatief? Voor een goed begrip vroegen zij voorts hoe het percentage van 4,45% voordruk over de prestatie inclusief BTW valt af te leiden uit de overige in de bijlage verstrekte gegevens. Tenslotte vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie of de indeling van landbouwers naar normale BTW-regeling en landbouwregeling werkelijk niet nader in categorieën ondergebracht kan worden, bijvoorbeeld aantallen bedrijven, bedrijfsgroottesklassen en soort landbouw, zodat de verdeling van de prestaties van dierenartsen beter geschat kan worden. Geeft bijlage 1 de meest gedetailleerde, enige gegevens die op dit punt beschikbaar zijn bij CBS en LEI?

Artikelen

I, C.1 Verlaagd tarief voor blindengeleidehonden

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten op dat hun vraag in het voorlopig verslag enigermate verkeerd is begrepen. Zij hadden een motivering van de keuze voor een verlaagd tarief verzocht, waar het algemene tarief uitgangspunt is. Wat zijn de plannen van de Europese Commissie terzake? De nu gegeven motivering is dat met een verlaagd tarief een zoveel mogelijk gelijke BTW-behandeling wordt bereikt voor commerciële ondernemers als voor de vrijgestelde niet-winstbeogende Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds. Dit valt te billijken indien er enig maatschappelijk belang is bij commerciële aanbidding van blindengeleidehonden boven en naast die van een belangeloze instelling als de Stichting. Is dat het geval, zo vroegen zij; deelt de Stichting, waarmee overleg is gevoerd over de maatregel, deze mening?

De voorzitter van de Commissie,
Koning

De griffier van de Commissie,
De Gier